

1092 Budapest, Ráday utca 28.

XV. évfolyam 2018/3. sz.

ELNÖKI BESZÁMOLÓ AZ EGYHÁZI KÖNYVTÁRAK EGYESÜLÉSE MŰKÖDÉSÉRŐL

Tisztelt Közgyűlés, kedves Kollégák,
elnöki beszámolóma a 2017. június 15. és 2018. június 15. közötti időt öleli föl. Gazdasági helyzetünkről, sikeres és folyamatban levő pályázatainkról, adminisztratív kérdésekről a titkári és a kamarási beszámolóban hallhatunk majd, erről nem kívánok szólni.

Az elmúlt évek gyakorlatának megfelelően az egyesület ügyeit év közben az elnök, titkár, kamarás és az elnökség elektronikus, telefonos és személyes kapcsolattartással intézte. *(Az elnök köszönetet mondott a titkárnak, kamarásnak és az elnökségnek a munkáért.)*

Most pedig arról, hogy mi is történt az elmúlt egy évben.

2017. június 28. és 30. között Debrecenben volt az egyesület éves összefüvetele, melynek programja **közgyűlés**, a *Megújulás és hagyomány a 21. században – a könyvtári környezet értékeinek megőrzése a folyamatos fejlődés segítségével* című **konferencia**, *Változunk – maradunk: „... hasonlítva a házigazdához, aki kincseiből régít és újat hoz elő.” (Mt 13, 52)* címmel **szakmai délelőtti, ökumenikus ima**, nagyváradi kirándulás és a helyi intézmények, műemlékek, templomok, könyvtárak, kiállítások megtekintése volt.

Elnökségi ülést kétszer tartottunk, 2017.

szeptember 27-én és 2018. január 22-én.

Saját programként szerveztük 2017. második félévében október 2-án a *Tradíció és innováció. Muzeális gyűjteményeink helyzete, állapota, feldolgozottsága, digitalizálása* című régikönyves **konferenciát** – melynek a FSZEK adott otthont –, az Országos Könyvtári Napok 2017, Csak tiszta forrásból! programjai közé illeszkedve. November 30-án a könyvtárósszakmában először foglalkoztunk az adatvédelemmel az „... és minden módon számon tartanak” (Kosztolányi Dezső) Barát vagy ellenség az információs kommunikációs technológia? című **szakmai napon**, a Sapientia Főiskolán. 2018. április 11-én a Ráday Gyűjteményben folytatódott *Habent sua fata libelli II.* – régikönyves **szakmai programunk**.

Tihany és Kismaros után a érdeklődés hiányában elmaradt 2018. májusban a bakonybéli Szent Mauriciusz Monostorban tervezett **Minőségbiztosítás III. Konfliktuskezelés** című **tréning**.

Szomszédolás című program-sorozatunk **közös kiállítás-látogatással bővült**. 2017. október 25-én szerveztük meg a **Reformáció Éve – Menjünk együtt kiállításra** programot, melyen az

Evangélikus Országos Múzeum *Luther öröksége*, és a Magyar Nemzeti Múzeum: *Igeidők* című kiállítását néztük meg közösen. November 8-án a

Ráday Gyűjtemény Bibliamúzeumába, valamint a PPKE HTK Könyvtárába és a Pálos Könyvtárba látogattunk. 2018. február 22-én a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Központi Könyvtárát és a Magyar Táncművészeti Egyetem Vályi Rózi Könyvtárát kerestük fel. 2018. március 1-jén újjáéledt a *Vendégünk* című programunk, melyen a Magyar Egyházi Levéltárosok Egyesületét és az Egyházi Múzeumok Egyesületét láttuk vendégül.

Külföldi kapcsolatainkról szeretném elmondani, hogy az elmúlt évekhez hasonlóan Bálint Ágnes vett részt a *BETH* (Bibliothèques Européennes de Théologie) éves találkozásán, 2017. szeptember 9. és 13. között, Zágrábban. A kolléganő nemcsak a debreceni Tiszántúli Református Egyházkerület Nagykönyvtárát és Teológiai Szakkönyvtárát képviselte, mely könyvtár önállóan is tagja a BETH-nek, hanem egyesületünket is. Örömmel jelentem, hogy a következő, 47., 2018. szeptember 8. és 12. között Nürnbergbe szervezett éves összejövetelen az EKÉ-t Mészáros Kornélia, az Evangélikus Hittudományi Egyetem Könyvtárának vezetője képviseli, és részt vesz Bálint Ágnes is, aki gyakorlottabb kollégaként, az EKE elnökségi tagjaként segítségére lesz az ifjú kolléganőnek.

Rátérve a más könyvtárak, szervezetek, társulások által szervezett programokra, a *CERL*-l folytatjuk a beszámolót. A CERL (Consortium of European Research Libraries) az Európai Kutatókönyvtárak Konzorciuma, melynek 279 tagja van világszerte. A magyarországi egyházi könyvtárak közül cca. 15 úgy nevezett „klaszterbe” tömörülve, a „single membership”-pel rendelkező OSZK-n keresztül vesz részt a projektben. Az OSZK 2018. április 23-án konzultációt szervezett, melyen aktívabb részvételre hívta az MTA KIK-et, az ELTE Könyvtárát, és az eddigi „cluster” helyett nagyobb szerepvállalásra az egyházi könyvtárakat. Az áprilisi megbeszélésen egyesületünkben az elnök, Ásványi Ilona, Baranya Péter, az elnökség tagja és Oláh Róbert, a debreceni Tiszántúli Református Egyházkerületi Nagykönyvtár és Teológiai Szakkönyvtár régikönyves munkatársa vett részt. Az

elnök bejelentette a konzultáción, hogy az EKE elnöksége Oláh Róbertet delegálja az EKE részéről, hogy a CERL-ügyekben belföldön összefogja és külföldön képviselje az egyházi könyvtárakat. A CERL következő összejövetele 2018. szeptemberében lesz, Velencében. Ahogy azt Oláh Róbert az érintett könyvtáraknak küldött összefoglalójában is hangsúlyozta, az egyházi könyvtáraktól elsősorban nem anyagi hozzájárulást vár a CERL, hanem a nálunk őrzött írott és nyomtatott muzeális dokumentumokról készült digitális rekordok felajánlását a CERL közös adatbázisa részére.

Visszatérve, kronologikusan egyesületünknek a *más intézmények és egyesületek által szervezett programokon* való részvételére: 2017. július 5-7-ig az *MKE 49., Az élet minősége – könyvtárosok a társadalomért* címmel megrendezett *Vándorgyűlésén*, Miskolcon az EKE elnökségéből Kührner Éva, Török Beáta vett részt. Jelen volt Mészáros Kornélia is, aki átvehette a Kovács Máté Alapítvány által adományozott *Az év fiatal könyvtárosa díjat*. Pályamunkájának címe: *Megőrzés és megosztás egyházi környezetben. A Magyarországi Evangélikus Egyház gyűjteményeinek digitalizálási projektje a reformáció kezdetének 500. évfordulójára készülve*. Örömmel jegyzem meg, hogy 2017-ben *Hubert Gabriellát* – az Evangélikus Országos Gyűjtemény igazgatóját – a Károli Gáspár-díj *kitüntettjei* között köszönhetjük. A díj azoknak a kiemelkedő személyiségeknek az elismerésére adományozható, akik a hittudományok terén, illetve a magyar vallási irodalomban és vallási életben kiemelkedőt alkottak, munkásságukkal gazdagították a magyar tudományos életet. Ezt a kitüntetést 2016-ban *G. Szabó Botond* – a debreceni Tiszántúli Református Egyházkerület Nagykönyvtár igazgatója – is megkapta. *(Az elnök részletesen tájékoztatta a közgyűlést, hogy milyen más intézmények, szervezetek rendezvényén volt jelen az EKE, ezek közül csak néhányat ismertetünk itt.)* (...) Október 16-án az OSZK szervezte *A reformáció könyvespolca. Reprezentatív kiadványok Magyarországon a reformáció korából* című *konferencián* levezető

elnök és előadó volt H. Hubert Gabriella, részt vett Berecz Ágnes az elnökségből. (...) Október 17-18. az Egyházi Muzeológusok Egyesülete (EME) és az Országos Katolikus Gyűjteményi Központ őszi szakmai konferenciáján, melynek a Pécsi Püspökség adott helyet Balogh Kriszta, az EME titkára, az Evangélikus Országos Gyűjtemény Evangélikus Országos Könyvtár vezetője képviselte egyesületünket. November 13-án a Kovács Máté Alapítvány **ünnepi kuratóriumi ülésén** az MTA KIK-ban előadást tartott *Az év fiatal könyvtárosa* pályázat idei alapítványi különdíjasa, Mészáros Kornélia, az Evangélikus Hittudományi Egyetem Könyvtárának vezetője. November 21-én az MKE Tudományos Szakkönyvtári Szekció (MKE TSZSZ) szervezte *Hogyan tovább szakkönyvtárak? megbeszélésen* Ásványi Ilona elnök vett részt. A **kerekasztal** további tagjai Fülöp Ágnes, az IKSZ Tudományos és Szakkönyvtárak Tagozata vezetője és Nagy Zsuzsanna, az Egyetemi Könyvtárigazgatók Kollégiuma elnöke voltak. Jelen volt Török Beáta EKE elnökségi tag, a Sapientia Főiskola könyvtárának vezetője, aki az MKE TSZSZ elnökségi tagja is. (...) Március 6-án a **III. Szakkönyvtári seregszemlén** a KSH Keleti Károly-termében meghívott előadóként szerepelt Mészáros Kornélia, mint a 2017. év ifjú könyvtárosa. Jelen voltak még Ásványi Ilona, elnök, aki egy **villáminterjúban** beszélt az egyházi könyvtárakról, valamint Török Beáta és Tamási Balázs. Március 14-én az MKE szervezte *Újra a könyvtárosok szakmai kompetenciáiról: kihívások és megoldások nemzetközi konferencián* előadást tartott Mészáros Kornélia *Hitetekhez ragasztatok tudományt: könyvtáros kompetenciák a XXI. század egyházi felsőoktatásában* címmel, részt vett Ásványi Ilona elnök is. A 2018. március 20-i KI szervezte *Személyes adatok védelme a könyvtárakban, összhangban az Európai Unió új jogszabályával műhelynapon* szintén Ásványi Ilona elnök vett részt. (...)

Egyesületünk különböző **országos szakmai ügyekben** is részt vállalt, így 2017 májusában a KI felkérte az EKÉ-t részvételre egy, a nyilvános

könyvtárak minőségi kritériumairól szóló jogszabály változásaiával kapcsolatos munkaanyag (szakmai javaslat) előkészítésére, véleményezésére. A munkában Ásványi Ilona elnök, Kövécsek Ildikó titkár és Baranya Péter elnökségi tag vett részt. 2017 utolsó negyedévében folytatódott és ebben az évben be is fejeződött a **nyilvános egyházi könyvtárak szakértői vizsgálata.** A 2017. szeptember 14-én, az OIK-ban szervezett országos szakértői értekezlet után megtörténtek a vizsgálatok, melyeket az elmúlt évekhez hasonlóan Ásványi Ilona, Baranya Péter és Kövécsek Ildikó szakértők végeztek. 2017. november 14. és 17. között a KSH Könyvtára **továbbképzést – előadások, brainstorming, műhelymunka – szervezett a könyvtári statisztika témában.** Az EKÉ-ből Bán Magdolna, a Kecskeméti Református Egyházközség Könyvtára és Levéltára vezetője és Baranya Péter vettek részt. A munka 2018. márciusban folytatódott, amikor is egy **EKE-munkacsoport kidolgozott** a 2020-ban megváltozó könyvtári statisztikai kérdőívhez egy a muzeális gyűjteményekre vonatkozó bekezdést, és **elküldte** a 2017. novemberi munkát összefogó Rózsa Dávid KSH Könyvtár igazgató helyettesének, aki azóta már a könyvtár főigazgatója. A munkacsoport tagjai Bán Magdolna, Baranya Péter, Kövécsek Ildikó, Ásványi Ilona voltak. A statisztikai kérdőív 2019-ben változik meg, a tervek szerint a muzeális anyagról három évente kell majd jelenetünk. 2018. június elején a KI Ásványi Ilona elnököt kérte fel, hogy szakértőként, a minisztert képviselve vegyen részt a 2018-ban meghirdetett **Minősített Könyvtár cím – Könyvtári Minőségi Díj pályázatok helyszíni vizsgálatában.** (...) Ásványi Ilona elnök immár második éve vesz részt miniszteri felkérésre a **Szinnyei József-díj** odaítélését előkészítő javaslattevő bizottság munkájában. (...)

2017 októberében a minisztérium három alkalommal kérte fel az EKÉ-t **jogszabálytervezetek véleményezésére:** Az egyes kulturális rendeletekről szóló ún. „salátatörvényt” mely 9 jogszabályt foglalt magába. (...) Továbbá a **közalkalmazottak jogállásáról szóló**

1992. évi XXXIII. törvény végrehajtásáról a művészeti, a közművelődési és a közgyűjteményi területen foglalkoztatott közalkalmazottak jogviszonyával összefüggő egyes kérdések rendezésére című 150/1992. (XI. 20.) Korm. rendelet módosításáról szóló tervezetet, valamint az Egyes kulturális és sporttárgyú törvények módosításáról szóló anyagot. (...) 2018. januárban kaptuk meg véleményezésre a *Közgyűjteményi Digitalizálási Stratégia akciótervi szintű feladatainak megvalósításáról (2018-2020) és a jogszabályi környezet felülvizsgálatáról* szóló anyagot. (Az elnök köszönetet mondott azoknak, akik a saját programok szervezésében, lebonyolításában segítettek és azoknak, akik más intézmények, szervezetek rendezvényein részt vettek, képviselve az egyesületet.)

Az egyesület egyéb, **nem programszerű tevékenysége:** A szokásos periodicitással jelent meg az **EKE Hírlevél:** 2017. júliusban, októberben, decemberben, 2018. márciusban és most a közgyűlésre. Folyamatosan gondoztuk a **honlapot** és a **facebook**-ot. (Az elnök köszönetet mondott a Hírlevél pontos, igényes szerkesztéséért, rendszeres megjelenéséért, a levelezőlista gondozásáért a honlap és a facebook frissítéséért.)

2017. második félévében elvégeztünk egy **elégedettségmérést** a tagság körében. A felmérés eredményét közzétettük az EKE honlapján: <https://www.eke.hu/elegedettsegmeres>. Még 2017-

ben vetettük fel egy **EKÖ-TÁR** tervét, melyben az egyházi könyvtárosok publikációit szeretnénk volna közzétenni az EKE honlapján. A tervezés-szervezés során, konstruktív vitaként merült fel elsősorban az egyházi felsőoktatási könyvtárakban dolgozó kollégák, valamint az elnökség tagjai között, hogy egy ilyen bibliográfia hogyan illeszkedik az MTMT-hez, nem a spanyolviaszt találtuk-e fel, és nem feleslegesen – esetleg duplán – dolgoznánk-e. A konszenzusos megoldás az lett, hogy érdemes lenne egy ilyen adatbázist létrehozni azok számára, akik publikálnak, de nem kapcsolódnak egy oktatási vagy kutatóintézményhez, így nem vagy nehezebben érik el az MTMT-t. Az EKÖ-TÁR tartalmilag készen van, az informatikai-technikai megvalósítás folyamatban.

Szeretném jelezni, hogy minden munkánkat adminisztráltuk, a dokumentumokat iktattuk az irattárba, az anyagot bárkinek joga van megtekinteni.

Kedves Kollégák!

Ismételten köszönöm a bizalmat, mellyel a Közgyűlés 2016-ban az egyesület elnökévé választott!

Köszönök minden segítséget, támogatást!

Kérem, értékeljék az egész egyesület és benne az elnök munkájáról szóló beszámolómat.

Ásványi Ilona

EKE elnök

TITKÁRI BESZÁMOLÓ AZ ELMÚLT ÉVRŐL

Beszámolóm a múlt évi közgyűlés óta eltelt időt foglalja össze: munkámat az előző évhez hasonlóan végeztem.

Egyes feladatok nem jelentettek újat, hiszen *programjaink szervezése* – Szomszédolások, Szakmai napok – tavaly is feladatot jelentettek. A programok előkészítése, a jelentkezések összegyűjtése, és a rendezvény lebonyolítása tették ki munkám egy részét. A megvalósult programokról az elnöki beszámolóban részletesen hallhattunk, ezért csak egy-egy emlékeztető

eseményt szeretnék kiemelni.

A Szomszédolások az őszi és tavaszi időszakban jó hangulatban teltek, a civil könyvtárakból érkező kollégák kedvező benyomást szereztek. Azért tartom ezt fontosnak, mert ők tudják az Egyesülést, az egyházi könyvtárosok jó hírét vinni, és gondolkodni programjainkra úgy, mint szakmai és lelki szempontból tartalmas, töltetkező élményekre. Ilyen alkalom volt a februári Szomszédolás, amikor a Zeneművészeti Egyetemet és a Táncművészeti